

ORZECZNICTWO EUROPEJSKIEGO TRYBUNAŁU PRAW CZŁOWIEKA W SPRAWACH PRZECIWKO POLSCE
(II PÓŁROCZE 2021 ROKU)

W okresie od lipca do grudnia 2021 roku Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu (dalej: Trybunał lub ETPCz) wydał czternaście wyroków w sprawach przeciwko Polsce:

Lestaw Wójcik przeciwko Polsce (skarga nr 66424/09), wyrok z dnia 1 lipca 2021 roku - brak naruszenia art. 8 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (dalej Konwencja);

D.A. i inni przeciwko Polsce (skarga nr 51246/17), wyrok z dnia 8 lipca 2021 roku - stwierdzenie naruszenia art. 3 Konwencji, art. 4 Protokołu nr 4 do Konwencji, art. 13 w związku z art. 3 Konwencji i art. 4 Protokołu nr 4 do Konwencji;

Reczkowicz przeciwko Polsce (skarga nr 43447/19), wyrok dnia 22 lipca 2021 roku - stwierdzenie naruszenia art. 6 ust 1 Konwencji;

Kuchta i Mętel przeciwko Polsce (skarga nr 76813/16), wyrok z dnia 2 września 2021 roku - stwierdzenie naruszenia art. 3 Konwencji (w aspekcie materialnym i proceduralnym);

X przeciwko Polsce (skarga nr 20741/10), wyrok z dnia 16 września 2021 roku - stwierdzenie naruszenia art. 14 w związku z art. 8 Konwencji;

Dyłuś przeciwko Polsce (skarga nr 12210/14), wyrok z dnia 23 września 2021 roku - stwierdzenie naruszenia art. 6 Konwencji;

Łysak przeciwko Polsce (skarga nr 1631/16), wyrok z dnia 7 października 2021 roku - stwierdzenie naruszenia art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji;

M.B. przeciwko Polsce (skarga nr 60157/15), wyrok z dnia 14 października 2021 roku - stwierdzenie naruszenia art. 5 ust. 1 lit. e Konwencji;

Staniszewski przeciwko Polsce (skarga nr 20422/15), wyrok z dnia 14 października 2021 roku - brak naruszenia art. 10 Konwencji;

Kapa i Inni przeciwko Polsce (skarga nr 75031/13 i trzy inne skargi), wyrok z dnia 14 października 2021 roku - stwierdzenie naruszenia art. 8 Konwencji;

Dolińska-Ficek i Ozimek przeciwko Polsce (skargi nr 49868/19 i 57511/19), wyrok z dnia 8 listopada 2021 roku - stwierdzenie naruszenia art. 6 ust 1 Konwencji;

Wojczuk przeciwko Polsce (skarga nr 52969/13), wyrok z dnia 9 grudnia 2021 roku - brak naruszenia art. 10 Konwencji;

Stołkowski przeciwko Polsce (skarga nr 58795/15), wyrok z dnia 21 grudnia 2021 roku - stwierdzenie naruszenia art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji;

Banaszczyk przeciwko Polsce (skarga nr 66299/10), wyrok z dnia 21 grudnia 2021 roku - stwierdzenie naruszenia art. 10 Konwencji.

W sprawie Wójcik przeciwko Polsce (skarga nr 66424/09) skarżący zarzucił, że doszło do naruszenia art. 8 Konwencji podnosząc, że ograniczenie jego prawa do odbywania prywatnych widzeń

małżeńskich w zakładzie karnym było nieuzasadnione i niewspółmierne. Skarżący twierdził, że zarzucana ingerencja miała destrukcyjny wpływ na jego życie rodzinne i uniemożliwiła jemu i jego żonie posiadanie większej liczby dzieci. Wskazał również, że fakt, iż zgodnie z ustawą widzenia małżeńskie stanowią formę nagrody, której przyznanie zależy od uznaniowej decyzji dyrektora zakładu karnego, powoduje, że mają one w rzeczywistości charakter „opcjonalny” i są praktycznie niemożliwe do uzyskania.

Trybunał rozpoznał skargę w odniesieniu do dwóch decyzji odmownych, dotyczących udzielenia dodatkowych widzeń małżeńskich. W ocenie Trybunału nawet jeśli w prawie krajowym widzenia małżeńskie stanowią przywilej, to odmowę ich udzielenia należy uznać za szczególny rodzaj ingerencji w prawo skarżącego do poszanowania jego życia rodzinnego w rozumieniu Konwencji. Niemniej, oceniając zgodność tej ingerencji z art. 8 Konwencji, Trybunał wziął pod uwagę fakt, że kwestionowany środek jest elementem systemu przywilejów dla więźniów, obejmującego nieodłączny element uznaniowości. Trybunał stwierdził, że w przedmiotowej sprawie ingerencja została dokonana zgodnie z prawem, a ograniczając skarżącemu dostęp do prywatnych widzeń z żoną, władze realizowały uprawnione cele, tj. zapewnienie dyscypliny wśród więźniów i resocjalizacji więźniów.

Trybunał stwierdził, że zasadniczo powody odmownego rozpatrzenia wniosków skarżącego o widzenia małżeńskie były wystarczające dla uzasadnienia odmowy przyznania nagrody za wyróżniające się dobre zachowanie oraz że zachowanie skarżącego w zakładzie karnym i jego kontakty rodzinne w tym czasie zostały wzięte pod uwagę. Ponadto, zważywszy na dokumentację dotyczącą zachowania skarżącego w zakładzie karnym, a w szczególności liczne kary dyscyplinarne, Trybunał nie mógł uznać, że przedmiotowe odmowy były arbitralne lub oczywiście nieuzasadnione.

W związku z powyższym Trybunał orzekł, że nie doszło do naruszenia art. 8 Konwencji.

W sprawie Reczkowicz przeciwko Polsce (skarga nr 43447/19) skarżącej, wykonującej zawód adwokata, wymierzono karę dyscyplinarną zawieszenia prawa do wykonywania zawodu. W ostatniej instancji orzekła Izba Dyscyplinarna Sądu Najwyższego. Skarżąca podniosła zarzut naruszenia art. 6 ust. 1 Konwencji, wskazując, że Izba Dyscyplinarna Sądu Najwyższego nie była sądem ustanowionym ustawą w rozumieniu tego przepisu Konwencji.

Według oceny Trybunału doszło do naruszenia prawa skarżącej do rozpoznania sprawy przez sąd ustanowiony ustawą, gwarantowanego przez art. 6 ust. 1 Konwencji. Przy rozpoznaniu sprawy zastosowano test wypracowany w sprawie Guðmundur Andri Ástráðsson przeciwko Islandii (numer skargi 26374/18, wyrok Wielkiej Izby z dnia 1 grudnia 2020 roku). Zdaniem Trybunału Krajowa Rada Sądownictwa nie była wystarczająco niezależna od władzy ustawodawczej i wykonawczej, przez co jeśli w składzie sądu znajdował się sędzia mianowany w wyniku jej rekomendacji, skład ten należy ocenić jako niezgodny z prawem. Trybunał nakazał wypłacenie skarżącej kwoty 15 000 euro tytułem zadośćuczynienia.

W sprawie Kuchta i Mętel przeciwko Polsce (skarga nr 76813/16) skarżący zarzucili naruszenie art. 3 Konwencji w związku ze sposobem, w jaki byli traktowani podczas ich zatrzymania przez policję i przesłuchania, oraz nieskutecznym śledztwem w sprawie wyjaśnienia okoliczności użycia przeciwko nim siły.

Sprawa dotyczyła aresztowania skarżących w dniu 7 lutego 2015 roku. Skarżący podnosili, że w trakcie ich zatrzymania użyto gazu łzawiącego a po przewiezieniu ich do komisariatu zostali pobici przez funkcjonariuszy policji. Po kilku godzinach od zatrzymania skarżący zostali przetransportowani na oddział ratunkowy szpitala, gdzie odnotowano liczne poważne obrażenia, w tym złamania.

Trybunał zauważył, że Rząd nie wykazał, iż skarżący dopuszczali się jakichkolwiek zachowań, które mogłyby usprawiedliwiać użycie wobec nich siły po tym, jak zostali obezwładnieni i przewiezieni do komisariatu policji. W opinii Trybunału brak takiego wyjaśnienia, czy to na etapie śledztwa, czy przed Trybunałem, prowadzi do silnego negatywnego wniosku, że siła użyta przez funkcjonariuszy policji w celu pokonania oporu skarżących była nadmierna i nieproporcjonalna. Użycie takiej siły doprowadziło do obrażeń, które niewątpliwie spowodowały u skarżących poważne cierpienie o charakterze równoznacznym z nieludzkim traktowaniem. W związku z powyższym doszło do naruszenia art. 3 Konwencji w jego materialnym aspekcie.

W kontekście naruszenia art. 3 Konwencji w aspekcie proceduralnym Trybunał uznał za niezadowolający fakt, że władze nie podjęły wszystkich wymaganych kroków w celu ustalenia istotnych okoliczności faktycznych, w tym w jaki sposób i kiedy funkcjonariusze użyli siły przeciwko skarżącym, czy jej użycie było proporcjonalne i co spowodowało odnotowane obrażenia. W niniejszej sprawie jednak władze przyjęły zeznania funkcjonariuszy policji, którzy brali udział w interwencji, nie zwracając uwagi na fakt, że mieli oni oczywisty interes w rozstrzygnięciu sprawy i zmniejszeniu zakresu swojej odpowiedzialności. Jednocześnie śledztwo przywiązywało mniejszą wagę do bardzo szczegółowej wersji wydarzeń, przedstawionej przez skarżących, podkreślając ich interes w rozstrzygnięciu sprawy. W świetle powyższych rozważań Trybunał stwierdził, że śledztwo nie zostało przeprowadzone z należytą starannością. Doszło zatem do naruszenia art. 3 Konwencji również w aspekcie proceduralnym.

Wobec naruszenia art. 3 Konwencji zarówno w jego aspekcie materialnym, jak i proceduralnym Trybunał zasądził na rzecz każdego ze skarżących kwotę 25000 euro tytułem słusznego zadośćuczynienia oraz 150 euro tytułem kosztów i wydatków.

W sprawie X przeciwko Polsce (skarga nr 20741/10) skarżąca (X) zarzuciła naruszenie art. 14 (zakaz dyskryminacji) w związku z art. 8 (prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego) Konwencji, wskazując, że sądy krajowe odmówiły przyznania jej opieki nad najmłodszym dzieckiem (D) ze względu na jej orientację seksualną.

W kwietniu 2005 roku, po związaniu się z inną kobietą (Z) skarżąca wniosła pozew o rozwód z Y, z którym miała czworo dzieci. Po rozwodzie wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi dziećmi stron powierzono skarżącej. W październiku 2006 roku były mąż skarżącej wniósł o zmianę wyroku w tym zakresie. W październiku 2007 roku sąd rejonowy powierzył ojcu wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi dziećmi i ograniczył prawa rodzicielskie skarżącej. Skarżąca zaskarżyła to rozstrzygnięcie. Apelacja została oddalona w styczniu 2008 roku, mimo że były mąż skarżącej proponował, aby X zachowała prawo do opieki nad najmłodszym dzieckiem, przyznając, że miało ono silniejszą więź z matką. W kwietniu 2008 roku X wystąpiła o powierzenie jej wykonywania władzy rodzicielskiej nad D. W czerwcu 2009 roku sąd rejonowy oddalił wniosek skarżącej o przyznanie jej praw rodzicielskich i pieczy nad najmłodszym dzieckiem. We wrześniu 2009 roku sąd okręgowy oddalił apelację skarżącej.

W zakresie zarzutu naruszenia art. 14 w związku z art. 8 Konwencji Trybunał zauważył, że orientacja seksualna skarżącej i jej związek z inną kobietą znajdowały się w centrum rozważań i były

wszechobecne na każdym etapie postępowania sądowego. W związku z tym istniała różnica w traktowaniu skarżącej i każdego innego rodzica, dążącego do przyznania mu opieki nad dzieckiem, która wynikała z jej orientacji seksualnej.

Trybunał podkreślił, że nie każda różnica w traktowaniu będzie stanowić naruszenie art. 14 Konwencji. Zgodnie z orzecnictwem Trybunału różnica w traktowaniu jest dyskryminująca, jeśli nie ma obiektywnego i rozsądnego uzasadnienia – innymi słowy, jeśli nie służy prawnie uzasadnionemu celowi lub jeżeli nie istnieje rozsądny stosunek proporcjonalności między zastosowanymi środkami a celem, który ma zostać osiągnięty.

Trybunał zauważył, że zarówno skarżąca, jak i jej były mąż zostali uznani za posiadających podobne zdolności i cechy rodzicielskie. Trybunał przypomniał, że w odniesieniu do życia rodzinnego dziecka istnieje szeroki konsensus, że we wszystkich decyzjach, dotyczących dzieci, ich najlepszy interes ma pierwszorzędne znaczenie. W przedmiotowej sprawie Trybunał nie uznał, by podstawy, na których oparły się sądy krajowe, były odpowiednie dla osiągnięcia deklarowanego celu ochrony najlepiej pojętego interesu D. Trybunał zauważył, że w ostatnim postępowaniu sądy odmówiły zmiany status quo w odniesieniu do opieki nad D, opierając się na dwóch głównych argumentach, jako istotnych czynnikach przy ocenie najlepszego interesu dziecka: korzyściach wynikających ze wspólnego zamieszkiwania przez całe rodzeństwo oraz znaczeniu „męskiego wzoru do naśladowania” w wychowaniu chłopca. Trybunał uznał, że dyskryminujące odniesienie do znaczenia męskiego wzoru do naśladowania w wychowaniu chłopca, było decydującym czynnikiem w oddaleniu wniosku skarżącej o przyznanie jej opieki nad D. Względy te przeważały nad innymi argumentami: młodym wiekiem D, silną więzią ze skarżącą i dobrym samopoczuciem podczas zamieszkiwania z matką, oświadczeniem ojca, że D powinien pozostać z matką.

Trybunał zgodził się, że pytania dotyczące partnerki skarżącej, z którą pozostawała w stałym związku, nie były pozbawione znaczenia dla oceny sprawy. Jednakże Trybunał zauważył, że w niniejszej sprawie władze krajowe nigdy nie zbadały postawy partnerki skarżącej w stosunku do D. Negatywnie oceniono wpływ samej relacji skarżącej z Z na zdolności rodzicielskie matki dzieci.

Trybunał uznał, że odmawiając przyznania skarżącej pełni praw rodzicielskich i prawa do opieki w stosunku do D, władze krajowe dokonały rozróżnienia opartego wyłącznie lub zdecydowanie na względach dotyczących jej orientacji seksualnej. W związku z powyższym Trybunał stwierdził, że doszło do naruszenia art. 14 w związku z art. 8 Konwencji i zasądził na rzecz skarżącej kwotę 10000 euro tytułem słusznego zadośćuczynienia.

Sędzia Krzysztof Wojtyczek zgłosił zdanie odrębne, które stanowi załącznik do wyroku.

Wyrok stał się ostateczny w dniu 28 lutego 2022 roku.

W sprawie Dyluś przeciwko Polsce (skarga nr 12210/14) skarżący podniósł zarzut naruszenia art. 6 Konwencji (dostęp do sądu).

Przeciwko skarżącemu, który wykonuje zawód adwokata, toczyło się w latach 2012-2013 postępowanie dyscyplinarne. Skarżący złożył samodzielnie skargę kasacyjną od wyroku sądu drugiej instancji. Wezwano go do uzupełnienia braku formalnego poprzez sporządzenie i podpisanie skargi kasacyjnej przez adwokata lub radcę prawnego. Skarżący ustanowił pełnomocnika, który podpisał skargę kasacyjną o treści identycznej jak skarga wniesiona przez skarżącego. Sąd Najwyższy pozostawił tę skargę kasacyjną bez rozpoznania, wskazując, że skargi kasacyjne skarżącego i jego

pełnomocnika były identyczne, zatem druga skarga kasacyjna nie została sporządzona przez pełnomocnika.

Trybunał wskazał, że podejście Sądu Najwyższego było zbyt formalistyczne, co doprowadziło do ograniczenia prawa skarżącego do dostępu do sądu. W konsekwencji stwierdził naruszenie art. 6 Konwencji.

W sprawie Łysak przeciwko Polsce (skarga nr 1631/16) skarżący podniósł zarzut naruszenia art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji w związku z ponad sześcioletnim zatrzymaniem należącego do niego mienia w charakterze dowodu w postępowaniu karnym.

Trybunał wskazał, że doszło do naruszenia prawa skarżącego do poszanowania mienia, które było zgodne z prawem i dokonane w interesie powszechnym, jednak środki podjęte przez organy prowadzące postępowanie karne nie spełniały wymogu proporcjonalności i stanowiły dla skarżącego nadmierne obciążenie.

W związku z powyższym Trybunał stwierdził naruszenie art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji. Kwestia wysokości słusznego zadośćuczynienia została pozostawiona bez rozstrzygnięcia, a Trybunał zaprosił strony postępowania do nadesłania stanowisk w tej sprawie.

W sprawie Kapa i Inni przeciwko Polsce (skarga nr 75031/13 i inne) skarżący podnieśli zarzut naruszenia art. 8 Konwencji (prawo do poszanowania życia prywatnego) w związku z trwającym ponad dwa lata intensywnym ruchem kołowym na drodze znajdującej się w pobliżu ich miejsca zamieszkania.

Trybunał wskazał, że doszło do naruszenia prawa skarżących do poszanowania ich życia prywatnego. Podkreślił, że odpowiednie organy już w 1996 roku zostały ostrzeżone o możliwości zaistnienia problemów związanych z nadmiernym ruchem kołowym, jednak zignorowały je i kontynuowały projekt budowy autostrady. Co prawda podjęte zostały środki zmierzające do zmniejszenia ruchu, jednak nie przyniosły one oczekiwanych rezultatów. W związku z powyższym Trybunał stwierdził naruszenie art. 8 Konwencji i zasądził na rzecz każdego ze skarżących kwotę 10 000 euro tytułem słusznego zadośćuczynienia.

W sprawie M.B. przeciwko Polsce (skarga nr 60157/15) skarżący zarzucił naruszenie art. 5 ust. 1 lit. e Konwencji w związku z zastosowaniem wobec niego środka zabezpieczającego w postaci umieszczenia w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym.

W styczniu 2014 roku skarżący zaatakował swoich rodziców i ranił ich nożem. Badający skarżącego lekarze stwierdzili, że cierpi on na schizofrenię paranoidalną. Skarżący podjął z własnej inicjatywy terapię w ośrodku dla młodzieży z zaburzeniami psychicznymi. W styczniu 2015 roku sąd rejonowy umorzył postępowanie i orzekł umieszczenie skarżącego w zakładzie zamkniętym. W maju 2015 roku sąd okręgowy utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie. Skarżący wskazywał, że opinie psychiatryczne, będące podstawą do umieszczenia go w zamkniętym zakładzie, nie były aktualne w momencie wydania przez sąd postanowienia, zostały bowiem wydane piętnaście miesięcy przed wydaniem orzeczenia w sprawie i osiemnaście miesięcy przed umieszczeniem go w szpitalu psychiatrycznym. Trybunał zauważył, że umieszczenie skarżącego w szpitalu psychiatrycznym zostało zarządzone w toku postępowania karnego, w którym sądy krajowe ustaliły, że popełnił on czyn

zabroniony. Skarżący przeszedł badania psychiatryczne w dniach 17 stycznia i 3 lutego 2014 roku, w wyniku których biegli psychiatrzy stwierdzili, że powinien zostać umieszczony w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym. Trybunał zauważył, że sądy krajowe, pomimo twierdzeń skarżącego, że po terapii w ośrodku terapeutycznym jego stan uległ poprawie, nie zleciły żadnych innych badań lekarskich. Trybunał stwierdził, że w momencie umieszczenia skarżącego w szpitalu w dniu 4 sierpnia 2015 roku nie zostało „wiarygodnie wykazane”, że z uwagi na jego stan psychiczny konieczne było zastosowanie odosobnienia. Trybunał stwierdził zatem, że hospitalizacja skarżącego w okresie od 4 sierpnia 2015 roku do 12 kwietnia 2016 roku nie była „zgodna z prawem” w rozumieniu art. 5 ust. 1 lit. e Konwencji. W dniu 12 kwietnia 2016 roku sąd rejonowy potwierdził, że skarżący cierpi na zaburzenia psychiczne, które uzasadniały umieszczenie go w szpitalu psychiatrycznym. Swoją decyzję oparł na opiniach biegłych przedłożonych 30 października 2015 roku i 4 lutego 2016 roku. Ponadto w okresie od dnia 12 kwietnia 2016 roku do dnia zwolnienia skarżący był badany przez biegłych psychiatrów co sześć miesięcy, a podstawą do wydania orzeczenia były wyniki badań psychiatrycznych. Wobec powyższego Trybunał uznał, że pozbawienie wolności skarżącego w okresie od 12 kwietnia 2016 roku do 29 listopada 2016 roku było zgodne z prawem w rozumieniu art. 5 ust 1 lit. e Konwencji.

W związku z tym, że doszło do naruszenia art. 5 ust 1 lit. e Konwencji w odniesieniu do umieszczeniu skarżącego w szpitalu psychiatrycznym w okresie pomiędzy 4 sierpnia 2015 roku a 12 kwietnia 2016 roku Trybunał zasądził na rzecz skarżącego kwotę 16 000 euro tytułem słusznego zadośćuczynienia i 940 euro z tytułu kosztów i wydatków.

W sprawie Staniszewski przeciwko Polsce (skarga nr 20422/15) skarżący zarzucił naruszenie art. 10 Konwencji (wolność wyrażania opinii). W 2014 roku skarżący, będący redaktorem naczelnym lokalnej gazety, opublikował nieprawdziwe informacje o startującym w wyborach samorządowych G.G. W związku z wszczętym przez G.G. postępowaniem w trybie art. 111 § 1 ustawy Kodeks wyborczy sądy krajowe nakazały skarżącemu publikację przeprosin oraz wpłacenie kwoty pieniężnej na rzecz organizacji pożytku publicznego, jak również zakazały rozpowszechniania nieprawdziwych informacji na temat G.G.

Trybunał zauważył, że orzeczenia wydane przez sądy krajowe w sprawie przeciwko skarżącemu oraz nałożone sankcje stanowiły ingerencję w prawo skarżącego do wolności wypowiedzi. Ingerencja ta była przewidziana przez prawo oraz służyła uzasadnionemu celowi - ochronie dobrego imienia lub praw innych osób, jak również ochronie integralności procesu wyborczego, a tym samym praw wyborców. Trybunał nie uznał, by samo zastosowanie trybu postępowania przewidzianego w art. 111 Kodeksu wyborczego stanowiło naruszenie art. 10 Konwencji. Trybunał zauważył, że tego typu postępowania prowadzone są w bardzo krótkich terminach i mają na celu zapewnienie prawidłowego przebiegu kampanii wyborczej poprzez zapobieganie naruszeniom dóbr osobistych kandydatów, które mogą mieć wpływ na wynik wyborów. Trybunał przypominał, że zapewnienie takiego doraźnego środka odwoławczego w okresach kampanii wyborczych, na szczeblu lokalnym lub krajowym, służy uzasadnionemu celowi zapewnienia rzetelności procesu wyborczego i jako takie nie powinno być kwestionowane z punktu widzenia Konwencji.

Biorąc pod uwagę margines swobody państwa, Trybunał uznał, że zaskarżona ingerencja może być uznana za „konieczną w społeczeństwie demokratycznym” i proporcjonalną do uzasadnionego celu w rozumieniu art. 10 ust. 2 Konwencji. W związku z tym nie doszło do naruszenia art. 10 Konwencji.

Skargi w sprawie Dolińska-Ficek i Ozimek przeciwko Polsce (numery skarg 49868/19 i 57511/19) zostały wniesione przez sędziów, którzy w 2017 i 2018 roku ubiegali się o nominacje sędziowskie do innych sądów. Skarżący nie otrzymali rekomendacji Krajowej Rady Sądownictwa (dalej: KRS). Od jej uchwał odwołali się do Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego, jednej z dwóch nowych izb powstałych po reorganizacji tego sądu wprowadzonych ustawą zmieniającą o KRS z 2017 roku oraz ustawą o Sądzie Najwyższym z 2017 roku w ramach zainicjowanej przez rząd w 2017 roku reformy sądownictwa. Ich odwołania zostały oddalone. W skardze do Trybunału skarżący roku odnieśli zarzut naruszenia art. 6 ust. 1 Konwencji (prawo do rzetelnego procesu przed sądem ustanowionym ustawą), wskazując, że ich sprawy nie zostały rozpoznane przez niezależny i bezstronny sąd ustanowiony ustawą.

Trybunał zbadał sprawę mając na uwadze kryteria określone przez Wielką Izbę w wyroku w sprawie Guðmundur Andri Ástráðsson przeciwko Islandii. Trybunał uznał, że doszło do oczywistego naruszenia prawa krajowego, które niekorzystnie wpłynęło na procedurę powoływania sędziów do orzekania w sprawach dyscyplinarnych. W ocenie ETPCz procedura mianowania sędziów, w której dominującą rolę odegrały władza ustawodawcza i wykonawcza, były niezgodne z art. 6 ust. 1 Konwencji. Z uwagi na wadliwy proces powoływania sędziów Trybunał stwierdził, że Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego nie jest w rozumieniu Konwencji „sądem ustanowionym ustawą”.

W związku z powyższym Trybunał orzekł, że doszło do naruszenia art. 6 ust. 1 Konwencji i zasądził na rzecz każdego ze skarżących kwotę 15 000 euro tytułem zadośćuczynienia.

Wyrok stanie się ostateczny zgodnie z warunkami określonymi w art. 44 ust. 2 Konwencji.

W sprawie Wojczuk przeciwko Polsce (skarga nr 52969/13) skarżący podniósł zarzut naruszenia art. 10 Konwencji (prawo do wolności wypowiedzi) z uwagi na skazanie go w postępowaniu karnym, co stanowiło nieproporcjonalną i nieuzasadnioną sankcję, ponieważ krytyka działalności zawodowej dyrektora muzeum, który był osobą publiczną, powinna być dopuszczalna w demokratycznym społeczeństwie

Skarżący, będący pracownikiem muzeum, został oskarżony w postępowaniu karnym o rozpowszechnianie w okresie od 21 grudnia 2007 roku do 16 lipca 2008 roku nieprawdziwych informacji o działalności kierownictwa muzeum. W dniu 26 lipca 2012 roku sąd rejonowy skazał skarżącego za zniesławienie muzeum i jego kierownictwa w związku z przesłaniem przez skarżącego czterech anonimowych listów zawierających zniesławiające wypowiedzi, a przez to narażające muzeum na utratę zaufania społecznego niezbędnego do prowadzenia działalności społecznej i kulturalnej. Następnie dnia 20 kwietnia 2013 roku sąd okręgowy utrzymał w mocy wyrok pierwszej instancji. Muzeum wniosło również przeciwko skarżącemu powództwo cywilne domagając się odszkodowania za zniesławienie, które zostało częściowo uwzględnione.

Zważywszy na powyższe, skarżący wniósł skargę do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka zarzucając naruszenie art. 10 Konwencji w związku ze skazaniem go w postępowaniu karnym.

Trybunał stwierdził, że kwestionowane oświadczenia naruszyły dobre imię muzeum i zakwestionowały zdolności zarządcze jego dyrektora. Spowodowało to również szkody dla samego muzeum. Trybunał zauważył, że zarzuty skarżącego nie tylko okazały się fałszywe, ale skarżący nie przedstawił wystarczającej podstawy do poparcia swoich twierdzeń o faktach i osądach wartościujących.

Trybunał uznał, że w przedmiotowej sprawie sądy krajowe przedstawiły wystarczające i istotne powody uzasadniające ingerencję w wolność wypowiedzi skarżącego. Z uwagi na powyższe, Trybunał stwierdził, że nie doszło do naruszenia prawa skarżącego z art. 10 Konwencji. W sprawie tej dwóch sędziów złożyło zdanie odrębne.

W sprawie Stołkowski przeciwko Polsce (skarga nr 58795/15), skarżący podniósł zarzut naruszenia art. 1 Protokołu Dodatkowego nr 1 do Konwencji (prawo do poszanowania mienia) w związku z zajęciem należącego do niego pojazdu celem zabezpieczenia w postępowaniu karnym.

Pojazd został zatrzymany dnia 8 lutego 2005 roku przez policję. Prokurator wydał postanowienie zezwalające na zajęcie pojazdu w celu zabezpieczenia zapłaty wszelkich grzywien lub odszkodowań, jakie mogą zostać nałożone w toczącym się w tym czasie postępowaniu karnym. W toku postępowania sąd okręgowy w dniu 16 września 2010 roku zarządził sprzedaż samochodu. Samochód nie został sprzedany, ponieważ nie było nabywców. Od momentu zajęcia samochód pozostaje na parkingu policji.

W 2012 roku skarżący w postępowaniu cywilnym pozwał Skarb Państwa o 15 000 zł za utratę zajętego samochodu. W dniu 11 czerwca 2015 roku sąd okręgowy utrzymał w mocy wyrok sądu pierwszej instancji oddalający powództwo, zatwierdzając jego ustalenia faktyczne i prawne. Sąd wskazał, że wartość samochodu z czasem uległaby zmniejszeniu, niezależnie od tego, czy został on zajęty, czy też nie, oraz że był przechowywany z należytą starannością. Zważywszy na powyższe, skarżący wniósł skargę do Trybunału zarzucając naruszenie art. 1 Protokołu Dodatkowego nr 1 do Konwencji z uwagi na zajęcie jego pojazdu, co stanowiło nieuzasadnioną kontrolę użytkowania jego mienia.

Trybunał uznał, że już odebranie mienia bez zapłaty kwoty rozsądnie powiązanej z jej wartością będzie zwykle stanowiło nieproporcjonalną ingerencję, a całkowity brak odszkodowania można uznać za uzasadniony na podstawie art. 1 Protokołu Dodatkowego nr 1 do Konwencji jedynie w wyjątkowych okolicznościach. Trybunał stwierdził, że w okolicznościach sprawy szkoda poniesiona przez skarżącego była bardziej rozległa niż ta, która była nieunikniona. Wynika z tego, że sąd krajowy popełnił oczywisty błąd uznając, że władze zapewniły pojazdowi skarżącego niezbędny poziom staranności.

Z uwagi na powyższe, Trybunał stwierdził, że doszło do naruszenia prawa skarżącego z art. 1 Protokołu Dodatkowego nr 1 do Konwencji i nakazał wypłacenie mu kwoty 2500 euro z tytułu szkody majątkowej i niemajątkowej.

W sprawie Banaszczyk przeciwko Polsce (nr skargi 66299/10) skarżący podniósł m.in. zarzut naruszenia art. 10 (wolność wyrażania opinii) Konwencji w związku ze skazaniem go za pomówienie w napisanym przez niego artykule, który ukazał się w lokalnym darmowym dwutygodniku, a którego skarżący był także redaktorem naczelnym.

Trybunał wskazał, że doszło do naruszenia wolności skarżącego do wyrażania opinii, ponieważ poruszył on temat ważny dla społeczeństwa, krytyka dotyczyła osoby pełniącej – obok wykonywania zawodu lekarza – funkcję publiczną (zastępca dyrektora ds. medycznych), a zatem dopuszczalny limit krytyki był w jego przypadku szerszy. Nadto twierdzenia skarżącego nie były pozbawione podstawy faktycznej (lekarz został później skazany za narażenie życia opisanego pacjenta, a szpital został zobowiązany do wypłacenia mu zadośćuczynienia w postępowaniu cywilnym), a skarżący podjął

dostępne mu kroki celem weryfikacji historii (rozmowy z bliskimi pacjenta, członkami personelu szpitala, próba konfrontacji z władzami szpitala). Ton, w jakim skarżący się wypowiadał, był ostry, ale użyty język nie był ani wulgarny, ani obraźliwy. W wyniku łącznego zastosowania wobec skarżącego kary grzywny w kwocie 6000 zł, obowiązku świadczenia pieniężnego w kwocie 1000 zł, publicznego przeproszenia pokrzywdzonego i obciążenia skarżącego kosztami postępowania, poniósł on karę, która może mieć hamujący wpływ na osobę taką jak on, która uczestniczyła w debacie na temat kwestii dotyczącej interesu ogólnego na szczeblu lokalnym. Jednocześnie stwierdzono, że ingerencja była przewidziana przez ustawę i dokonana w celu ochrony praw innych.

W związku z powyższym Trybunał stwierdził naruszenie art. 10 Konwencji i zasądził na rzecz skarżącego 6000 euro tytułem słusznego zadośćuczynienia, 280 euro odszkodowania oraz 300 euro tytułem kosztów i wydatków.

Zarzuty skarżącego dotyczące naruszenia art. 6 Konwencji zostały przez Trybunał odrzucone, zaś zarzut naruszenia art. 7 Konwencji został uznany za związany z zarzutem naruszenia art. 10 i Trybunał orzekł, że jego rozpoznanie nie jest konieczne.

Wyrok stanie się ostateczny zgodnie z warunkami określonymi w art. 44 ust. 2 Konwencji.

Ponadto w drugim półroczu 2021 roku Trybunał opublikował 35 decyzji w sprawach przeciwko Polsce.

Decyzja opublikowana w dniu 1 lipca 2021 roku w sprawie:

Bobowicz przeciwko Polsce (skarga nr 14725/18) – decyzja z 8 czerwca 2021 roku o skreśleniu skargi z listy.

Decyzja opublikowana w dniu 8 lipca 2021 roku w sprawie:

Wiewiór przeciwko Polsce (skarga nr 48218/13) – jednostronna deklaracja i decyzja z dnia 17 czerwca 2021 roku o skreśleniu skargi z listy.

Skarga w sprawie Wiewiór przeciwko Polsce (skarga nr 48218/13) dotyczyła zarzutu naruszenia art. 5 ust. 4 Konwencji z uwagi na odmowę udostępnienia skarżącemu i jego obrońcy wglądu do akt śledztwa w części, dotyczącej dowodów na poparcie wniosku prokuratora o zastosowanie tymczasowego aresztowania.

Skarżący został zatrzymany w związku z podejrzeniem o handel narkotykami w dniu 4 czerwca 2012 roku. W dniu 5 czerwca 2012 roku wobec skarżącego zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania na okres trzech miesięcy. W tym samym dniu obrońca skarżącego złożył wniosek o udostępnienie mu akt sprawy w zakresie wniosku o zastosowanie tymczasowego aresztowania. Prokuratura odmówiła obrońcy skarżącego wglądu do akt śledztwa w części, dotyczącej dowodów na poparcie wniosku prokuratora o zastosowanie tymczasowego aresztowania. Zarówno zażalenie jak i kolejne wnioski obrońcy skarżącego o udostępnienie akt sprawy nie zostały uwzględnione.

Rząd złożył deklarację jednostronną, w której przyznał, że zasada równości broni nie była przestrzegana w zakresie zastosowania tymczasowego aresztowania wobec skarżącego ze względu na brak dostępu jego obrońcy do akt śledztwa w początkowej fazie postępowania i zobowiązał się do zapłaty skarżącemu kwoty 5000 zł. W związku z deklaracją jednostronną Rządu Trybunał skreślił skargę z listy zgodnie z art. 37 ust. 1 lit. c Konwencji.

Decyzje opublikowane w dniu 22 lipca 2021 roku w sprawach:

M.Z. i inni przeciwko Polsce (skarga nr 79752/16)- deklaracja jednostronna i decyzja z dnia 1 lipca 2021 roku o skreśleniu skargi z listy;

Z.E. i inni przeciwko Polsce (skarga nr 4457/18) – ugoda i decyzja z dnia 1 lipca 2021 roku o skreśleniu skargi z listy;

Wyszkowski przeciwko Polsce (skarga nr 34282/12)- deklaracja jednostronna i decyzja z dnia 1 lipca 2021 roku o skreśleniu skargi z listy.

W sprawie M.Z. i inni przeciwko Polsce (skarga nr 79752/16) skarżący podnieśli zarzut naruszenia art. 5 ust. 1 i ust. 4 (niezgodne z prawem pozbawienie wolności), art. 3 (poniżające traktowanie) i art. 8 (brak poszanowania prawa do życia prywatnego i rodzinnego) Konwencji w związku z nadmiernie długim przetrzymywaniem skarżących w strzeżonym ośrodku dla cudzoziemców oczekujących na nadanie statusu uchodźcy. W sprawie tej Rząd złożył deklarację jednostronną, w której przyznał, że doszło do naruszenia art. 5 ust. 1 i ust. 4 oraz art. 8 Konwencji oraz zobowiązał się do wypłacenia skarżącym kwoty 15 000 euro tytułem zadośćuczynienia. Z deklaracją Rządu nie zgodzili się skarżący. Trybunał uznał, że warunki deklaracji są zgodne z przepisami Konwencji i jej Protokołów i nakazał wypłacenie skarżącym kwotę 15 000 euro tytułem zadośćuczynienia stwierdzając jednocześnie, że dalsze rozpatrywanie skargi nie jest uzasadnione. Ponadto Trybunał odrzucił skargę na podstawie art. 35 ust. 4 Konwencji w części dotyczącej art. 3 Konwencji uznając ją w tym zakresie za niedopuszczalną.

W sprawie Z.E. i inni przeciwko Polsce (skarga nr 4457/18) skarżący podnieśli zarzut naruszenia art. 5 ust. 1 lit. f) i ust. 4 Konwencji z uwagi na niezgodne z prawem pozbawienie wolności oraz art. 3 i art. 8 Konwencji z uwagi na brak poszanowania prawa do życia prywatnego i rodzinnego w związku z pozbawieniem ich wolności poprzez umieszczenie w Strzeżonym Ośrodku dla Cudzoziemców w Kętrzynie przez okres 10 miesięcy i 15 dni. Strony zawarły ugodę. Rząd przyznał, że doszło do naruszenia ww. przepisów Konwencji oraz zobowiązał się do wypłacenia skarżącym kwoty 23 000 euro tytułem zadośćuczynienia. Trybunał zatwierdził powyższą ugodę uznając, że jej warunki są zgodne z przepisami Konwencji i jej protokołów i przyznał skarżącym kwotę 23 000 euro stwierdzając jednocześnie, że dalsze rozpatrywanie skargi nie jest uzasadnione. Skarga została skreślona z listy spraw zgodnie z art. 39 Konwencji.

W sprawie Wyszkowski przeciwko Polsce (skarga nr 34282/12) skarżący podniósł zarzut naruszenia art. 10 Konwencji (prawo do wolności wypowiedzi skarżącego) w związku z udzieleniem dnia 16 listopada 2005 roku w ogólnopolskiej stacji telewizyjnej wypowiedzi, w której stwierdził, że posiada wiedzę na temat tego, że L.W. w latach siedemdziesiątych XX wieku współpracował z SB i pobierał za

to pieniądze. Rząd złożył deklarację jednostronną, w której przyznał, że doszło do naruszenia art. 10 Konwencji w zakresie ingerencji w wolność wypowiedzi skarżącego oraz zaproponował wypłatę skarżącemu zadośćuczynienia w wysokości 20 000 złotych. Ponadto zwrócił się do Trybunału o wykreślenie skargi z listy zgodnie z art. 37 ust. 1 lit. c Konwencji. W związku z powyższym Trybunał stwierdził, że dalsze rozpatrywanie skargi jest niezasadne i postanowił skreślić skargę z listy w oparciu o art. 37 ust. 1 lit. c Konwencji. W związku z powyższym Trybunał stwierdził, że dalsze rozpatrywanie skargi jest niezasadne i postanowił skreślić skargę z listy w oparciu o art. 37 ust. 1 lit. c Konwencji.

Decyzje opublikowane w dniu 16 września 2021 roku w sprawach:

Gałęziowska przeciwko Polsce (skarga nr 61817/19) – ugoda i decyzja z dnia 26 sierpnia 2021 roku o skreśleniu skargi z listy;

Karolina Syroka przeciwko Polsce (skarga nr 35606/19) – ugoda i decyzja z dnia 26 sierpnia 2021 roku o skreśleniu skargi z listy.

W sprawie Gałęziowska przeciwko Polsce (skarga nr 61817/19) skarżąca zarzuciła naruszenie art. 6 (prawo dostępu do sądu) w związku z brakiem rozpoznania jej wniosku o przyznanie bezpłatnej pomocy prawnej przed zarządzeniem zwrotu pozwu. Skarga została skreślona z listy spraw w związku z zawartą przez strony ugodą, na mocy której skarżąca zgodziła się odstąpić od wszelkich dalszych roszczeń wobec Polski w odniesieniu do faktów będących podstawą przedmiotowej skargi a Rząd zobowiązał się do zapłaty skarżącej 7800 euro.

Skarga w sprawie Syroka przeciwko Polsce (skarga nr 35606/19) dotyczyła zarzutu naruszenia art. 10 ust. 1 Konwencji (prawo do wyrażania opinii). Przeciwko skarżącej toczyło się postępowanie karne o zniesławienie, zainicjowane przez pięć osób wskazanych przez nią w skardze do kuratora oświaty. Zakończyło się ono uniewinnieniem co do zarzutu zniesławienia trojga z oskarżycieli prywatnych, zaś w pozostałym zakresie postępowanie karne warunkowo umorzono, nakazując skarżącej przeproszenie dwóch pozostałych oskarżycieli prywatnych i zwrócenie im kosztów postępowania. Skarżąca podniosła zarzut naruszenia art. 10 ust. 1 Konwencji, wskazując, że nie miała zamiaru zniesławienia, a jedynie chciała spowodować przeprowadzenie kontroli w szkole, do której uczęszczała. W wyniku zawarcia ugody rząd RP przyznał, że doszło do naruszenia art. 10 ust. 1 Konwencji oraz zobowiązał się do wypłacenia skarżącej kwoty 2600 euro tytułem słusznego zadośćuczynienia.

Decyzje opublikowane w dniu 23 września 2021 roku w sprawach:

Ansion i Walczak przeciwko Polsce (skargi nr 71320/14 i 71360/14) - decyzja z dnia 31 sierpnia 2021 roku o niedopuszczalności skargi;

B.Ż. przeciwko Polsce (skarga nr 6386/17) - decyzja z dnia 31 sierpnia 2021 roku o niedopuszczalności skargi;

Chojnowski i Inni przeciwko Polsce (skarga nr 65146/11) - decyzja z dnia 31 sierpnia 2021 roku o niedopuszczalności skargi;

Łabędź przeciwko Polsce (skarga nr 10949/15) - decyzja z dnia 31 sierpnia 2021 roku o niedopuszczalności skargi;

Mroczek i Inni przeciwko Polsce (skarga nr 25202/11) - decyzja z dnia 31 sierpnia 2021 roku o niedopuszczalności skargi;

Danuta Nowak przeciwko Polsce (skarga nr 2290/14) - decyzja z dnia 31 sierpnia 2021 roku o niedopuszczalności skargi;

Przywieczerski przeciwko Polsce (skarga nr 45153/19) - decyzja z dnia 31 sierpnia 2021 roku o niedopuszczalności skargi;

Sadlik przeciwko Polsce (skarga nr 44180/17) - decyzja z dnia 31 sierpnia 2021 roku o niedopuszczalności skargi

S przeciwko Polsce (skarga nr 65200/12) – decyzja z dnia 31 sierpnia 2021 roku o niedopuszczalności skargi.

W sprawie Ansion i Walczak przeciwko Polsce (skargi nr 71320/14 i 71360/14) skarżący zarzucili naruszenie art. 10 Konwencji, podnosząc że orzeczenia sądów krajowych w ich sprawach stanowiły bezprawną i nieproporcjonalną ingerencję w prawo do wolności wypowiedzi.

Skarżący (redaktor naczelny i dziennikarz lokalnej gazety) w sierpniu 2012 roku opublikowali artykuł, w którym twierdzili, że znany polityk przekazał publiczne pieniądze firmie swojego syna na sfinansowanie własnej kampanii politycznej. W postępowaniu krajowym, dotyczącym ochrony dóbr osobistych polityka, sądy krajowe stwierdziły, że przedmiotowy artykuł zawierał nieprawdziwe informacje. W ocenie sądu krajowego artykuł naruszył tym samym dobra osobiste powoda i podważył jego dobre imię. Sąd nakazał skarżącym publikację przeprosin i zapłatę zadośćuczynienia.

Trybunał stwierdził, że ingerencja w prawo do wolności wypowiedzi była przewidziana przez prawo i służyła uzasadnionemu celowi - ochronie dobrego imienia innych osób. Trybunał zauważył, że sądy krajowe uznały informacje zawarte w artykule za nieprawdziwe, ponieważ skarżący nie przedstawili wystarczających dowodów. Sądy krajowe stwierdziły również, że skarżący wywołali wrażenie, że prywatna firma prowadzona przez syna polityka była nielegalnie wspierana ze środków publicznych. Taka aluzja była zasadniczo myląca i uznano, że skarżący nie działali z należytą starannością, jakiej wymaga ustawa Prawo prasowe.

Trybunał stwierdził, że sądy krajowe przedstawiły wystarczające i odpowiednie powody, uzasadniające konieczność ingerencji w wolność wypowiedzi skarżących i odrzucił skargę zgodnie z art. 35 ust. 3 lit. a i 4 Konwencji.

W sprawie B.Ż. przeciwko Polsce (skarga nr 6386/17) skarżący zarzucił naruszenie art. 6 ust. 1 i 3 lit. d Konwencji, podnosząc, że jego prawo do rzetelnego procesu zostało naruszone, ponieważ odmówiono mu możliwości ponownego przesłuchania pokrzywdzonej.

W 2013 roku zostało wszczęte śledztwo w sprawie wykorzystania seksualnego nieletniej L. Ofiara została przesłuchana w tzw. procedurze „niebieskiego pokoju” w obecności psychologa. Skarżący nie był obecny na przesłuchaniu. W tym czasie nie został jeszcze formalnie oskarżony i nie był reprezentowany przez obrońcę. W dniu 26 kwietnia 2013 roku, skarżącemu postawiono zarzuty gwałtu i usiłowania gwałtu na nieletniej. Sądy krajowe uznały skarżącego winnym zarzuconych mu czynów.

Trybunał uznał, że istniał uzasadniony powód odrzucenia wniosku skarżącego o przesłuchanie L. Pokrzywdzone dziecko składało zeznania jedynie na etapie postępowania przygotowawczego ze względu na potrzebę ochrony jego zdrowia psychicznego. Biegły potwierdził, że drugie przesłuchanie byłoby traumatyczne dla L. i spowodowałoby nadmierny uraz. Zeznania nie były jedynymi dowodami w sprawie i zostały potwierdzone zeznaniami innych świadków oraz zeznaniami biegłych. Trybunał zauważył, że choć skazanie skarżącego opierało się w decydującym stopniu na zeznaniach złożonych przez L., dosłowny zapis jej przesłuchania był dostępny dla skarżącego i jego adwokata. Co więcej, przesłuchanie L. zostało przeanalizowane przez biegłego psychologa, który został następnie przesłuchany na rozprawie. Sąd pierwszej instancji wykorzystał również jako dowód, zeznania przyjaciół L. Trybunał uznał, że podjęte powyżej środki równoważące były wystarczające. W związku z tym stwierdził, że skarżącemu zapewniono ochronę jego praw gwarantowanych w art. 6 ust. 1 i 3 lit. d Konwencji. W związku z powyższym skarga została uznana za niedopuszczalną.

W sprawie Chojnowski i Inni przeciwko Polsce (skarga nr 65146/11) skarżący podnieśli zarzut naruszenia art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji (ochrona własności) w związku z wysokością odszkodowania za wywłaszczone mienie. Trybunał zauważył, że przepis ten nie gwarantuje prawa do pełnego odszkodowania. Ingerencja w prawo skarżących była zgodna z prawem i dokonana w interesie powszechnym, zaś odszkodowanie, jakie im przyznano, było adekwatne. W związku z powyższym Trybunał uznał skargę za oczywiście niezasadną i stwierdził, że jest ona niedopuszczalna.

W sprawie Łabędź przeciwko Polsce (skarga nr 10949/15) skarżący zarzucił naruszenie art. 10 (wolność wypowiedzi) oraz art. 11 (wolność zgromadzeń) Konwencji w związku ze zorganizowaniem przez skarżącego manifestacji przed domem wiceprezesa zarządu kopalni węgla, należącej do spółki J.S.W. i sprawą sądową o naruszenie jego dóbr osobistych. Sądy krajowe nakazały skarżącemu publikację przeprosin i zapłatę zadośćuczynienia.

Trybunał zauważył, że ingerencja była przewidziana przez prawo i służyła uzasadnionemu celowi - ochronie dobrego imienia oraz prawa do nienaruszalności mieszkania innych osób. Trybunał uznał ponadto, że powody przedstawione przez sądy na poparcie ich orzeczeń w postępowaniu krajowym były odpowiednie i wystarczające, a ingerencja nie była nieproporcjonalna do uzasadnionego celu. Dlatego też ingerencja w prawo skarżącego do wolności wypowiedzi i zgromadzeń była „konieczna w demokratycznym społeczeństwie”. W związku z powyższym Trybunał uznał, że skarga jest niedopuszczalna.

W sprawie Mroczek i Inni przeciwko Polsce (skarga nr 25202/11) skarżący podnieśli zarzut naruszenia art. 6 (dostęp do sądu) oraz art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji (ochrona własności) w związku z procedurą przymusowego wykupu akcji spółki Ruch S.A. Wskazali, że nie mogli odwołać się do sądu w sprawie przymusowego wykupu ani zakwestionować zaproponowanej ceny.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 6 Trybunał wskazał, że przepisy, na podstawie których dokonano wykupu przymusowego, obowiązywały już w dacie zakupu przez skarżących akcji, lecz nie podnieśli oni, by wykupu dokonano niezgodnie z przepisami. Przepisy te nie gwarantowały wykupu akcji po cenie rynkowej. W konsekwencji Trybunał stwierdził, że przedmiot skargi nie mieści się w zakresie art. 6 Konwencji i stwierdził, że jest ona niedopuszczalna.

W odniesieniu do zarzutu naruszenia art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji Trybunał stwierdził, że przepisy krajowe regulujące cenę akcji w sytuacji wykupu przymusowego nie stwarzały nadmiernej nierównowagi na niekorzyść skarżących w stopniu stanowiącym naruszenie prawa do poszanowania własności. W związku z tym Trybunał uznał skargę na naruszenie art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji za oczywiście niezasadną i stwierdził, że jest ona niedopuszczalna.

W sprawie Danuta Nowak przeciwko Polsce (skarga nr 2290/14) skarżąca podniosła zarzut naruszenia art. 2 i 3 Konwencji (prawo do życia oraz zakaz niehumanitarnego i poniżającego traktowania), wskazując, że władze krajowe nie dopełniły obowiązku chronienia życia jej syna. Syn skarżącej zmarł w zakładzie karnym. Przeprowadzone zostało postępowanie przygotowawcze i dyscyplinarne, które nie wykazały winy personelu więzienia. Trybunał wskazał, że skargę należy rozpoznać wyłącznie pod kątem ewentualnego naruszenia art. 2 Konwencji. Zauważył, że syn skarżącej wielokrotnie, w tym w okresie bezpośrednio poprzedzającym jego śmierć, korzystał z wizyt lekarskich w zakładzie karnym, przechodził badania i otrzymywał lekarstwa. Zachowanie personelu medycznego i więziennego nie budziło zastrzeżeń, a postępowanie, mające na celu wyjaśnienie przyczyny zgonu, zostało wszczęte niezwłocznie i w jego toku zgromadzono wszelkie niezbędne dowody. W związku z powyższym Trybunał uznał skargę Danuty Nowak za oczywiście niezasadną i stwierdził, że jest ona niedopuszczalna.

W sprawie Przywieczerski przeciwko Polsce (skarga nr 45153/19) skarżący zarzucił naruszenie art. 6 ust. 1 Konwencji (samodzielnie oraz w związku z art. 46) podnosząc, że Sąd Najwyższy oddalając jego wniosek o wznowienie postępowania karnego nie wziął pod uwagę wyroku Trybunału z dnia 12 kwietnia 2018 roku. W ocenie skarżącego pozbawiło go to prawa do rzetelnego procesu sądowego, przeprowadzonego przez niezawisły i bezstronny sąd. W 1998 roku skarżący został oskarżony o sprzeniewierzenie majątku Funduszu Obsługi Zadłużenia Zagranicznego „FOZZ” i kradzież. W wyniku procesu karnego skarżący został skazany na karę łączną trzech i pół roku pozbawienia wolności oraz grzywnę. W 2007 roku skarżący złożył pierwszą skargę (nr 38433/07) do ETPCz, zarzucając naruszenie art. 6 ust. 1 Konwencji. Skarżący podniósł, że wyznaczenie sędziego do rozpoznania jego sprawy nastąpiło z naruszeniem prawa krajowego i że sąd nie był bezstronny. Zarzucił ponadto, że jego prawo do sprawiedliwego rozpoznania sprawy zostało naruszone, ze względu na wejście w życie nowelizacji Kodeksu karnego z 2005 roku, przedłużającej okresy przedawnienia, która znalazła zastosowanie do niektórych zarzutów przeciwko skarżącemu. W wyroku z dnia 12 kwietnia 2018 roku Trybunał stwierdził naruszenie art. 6 ust. 1 Konwencji z uwagi na wyznaczenie sędziego A.K. do rozpoznania sprawy. Nie stwierdził naruszenia w odniesieniu do innych zarzutów. W wyroku Trybunał uznał, że w konkretnych okolicznościach przedmiotowej sprawy to nie do Trybunału lecz do sądów krajowych należy podjęcie decyzji czy wznowienie postępowania karnego jest konieczne celem wykonania wyroku ETPCz.

W dniu 29 sierpnia 2018 roku skarżący złożył do Sądu Najwyższego wniosek o wznowienie postępowania karnego w związku z wyrokiem Trybunału z dnia 12 kwietnia 2018 roku. Postanowieniem z dnia 26 lutego 2019 roku Sąd Najwyższy oddalił wniosek skarżącego. Stwierdził, że

choć naruszenie dotyczyło istotnego elementu procesu, nie podważało ustaleń dotyczących odpowiedzialności karnej skarżącego i nie miało wpływu na wynik postępowania. Sąd Najwyższy uznał, że wyznaczenie sędziego A.K. do składu orzekającego nie stanowiło bezzwzględnej przyczyny odwoławczej, która uzasadniałaby uchylenie prawomocnego orzeczenia.

Trybunał przypominał, że art. 6 ust. 1 zwykle nie ma zastosowania do postępowań nadzwyczajnych, takich jak te, dotyczące wznowienia postępowania karnego zakończonego prawomocnym wyrokiem. Jednakże, gdyby taki nadzwyczajny środek prowadził bezpośrednio do ponownego rozpoznania meritum sprawy lub zmiany ostatecznego wyroku, art. 6 ust. 1 miałby zastosowanie.

Trybunał zauważył, że w przedmiotowej sprawie Sąd Najwyższy nie przeprowadził ponownego rozpoznania jej meritum. W szczególności nie badał prawidłowości oceny zebranych dowodów ani w inny sposób nie oceniał słuszności skazania skarżącego. Sąd Najwyższy ocenił, czy przydzielenie sędziego A.K. do składu orzekającego mogło mieć jakikolwiek potencjalny wpływ na wynik sprawy. Kontrola, przeprowadzona przez Sąd Najwyższy, zasadniczo dotyczyła uchybień proceduralnych w postępowaniu prowadzonym przed sądem pierwszej instancji i nie odnosiła się do żadnych dowodów, zeznań świadków i nie oceniała prawidłowości skazania skarżącego. W konsekwencji Trybunał stwierdził, że postępowanie, prowadzone przed Sądem Najwyższym i zakończone postanowieniem z dnia 26 lutego 2019 roku, nie stanowiło przedłużenia procesu karnego skarżącego. W związku z tym część skargi, dotycząca naruszenia art. 6 ust. 1 zgodnie z art. 35 ust. 3 (a) i 4 Konwencji, musiała zostać uznana za niedopuszczalną z powodu braku właściwości *ratione materiae*.

W zakresie zarzutu naruszenia art. 46 Konwencji Trybunał przypomniał, że funkcję nadzorowania wykonywania orzeczeń powierzono Komitetowi Ministrów. W tym kontekście Trybunał odnotował, iż w swojej rezolucji CM/ResDH(2019)160, przyjętej w dniu 10 lipca 2019 roku, Komitet Ministrów zamknął nadzór nad wykonaniem wyroku, uznając go za wykonany, pomimo tego, że postępowanie nie zostało wznowione. Ponadto Trybunał zauważył, że w swoim wyroku z dnia 12 kwietnia 2018 roku uznał, iż to do sądów krajowych należy decyzja, czy wznowienie postępowania karnego będzie konieczne dla wykonania wyroku. W związku z powyższym, w zakresie, w jakim skarżący zarzucił brak naprawienia naruszenia art. 6 ust. 1 stwierdzonego w wyroku ETPCz z dnia 12 kwietnia 2018 roku, Trybunał stwierdził, że nie jest właściwy *ratione materiae* do rozpatrywania tej skargi. W konsekwencji skarga została uznana za niedopuszczalną.

W sprawie *Sadlik przeciwko Polsce* (skarga nr 44180/17) skarżący zarzucił naruszenie art. 6 ust. 1 i art. 13 Konwencji oraz art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji. W 2007 roku skarżący wziął kredyt we frankach szwajcarskich. Zgodnie z warunkami umowy środki zostały udostępnione w polskich złotych, ale należność została wyrażona we frankach szwajcarskich w oparciu o kurs kupna PLN-CHF z dnia zawarcia umowy. Miesięczne spłaty miały być naliczane we frankach szwajcarskich, ale obciążane w polskich złotych, według kursu sprzedaży PLN-CHF w momencie wymagalności płatności. Skarżący miał ponosić ryzyko wszelkich wahań kursów walutowych pomiędzy polskim złotym a frankiem szwajcarskim. W 2013 roku skarżący wniósł o unieważnienie umowy kredytu. Zarzucił, że został wprowadzony przez bank w błąd, a umowa naruszała zasady współżycia społecznego. W postępowaniu krajowym sądy oddaliły powództwo.

W zakresie zarzutu naruszenia art. 6 Konwencji Trybunał uznał, że postępowanie krajowe było rzetelne. W trakcie postępowania, skarżący mógł przedstawić argumenty, które uważał za istotne dla jego sprawy. Miał ponadto możliwość skutecznego zakwestionowania argumentów przedstawionych przez stronę przeciwną. Trybunał uznał za bezzasadny również zarzut naruszenia art. 13 Konwencji. W odniesieniu do zarzutu naruszenia art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji Trybunał zauważył, że

skarżący został poinformowany o ryzyku związanym z kredytem walutowym i wahaniami kursów walut, mimo to zdecydował się podpisać umowę, ponadto miał możliwość restrukturyzacji kredytu na denominowany w polskich złotych. W związku z tym skarga została uznana za niedopuszczalną.

Decyzje opublikowane w dniu 30 września 2021 roku w sprawach:

Babiński przeciwko Polsce (skarga nr 10635/20) - ugoda i decyzja z 9 września 2021 roku o skreśleniu skargi z listy;

Czeredys przeciwko Polsce (skarga nr 26589/19) i 6 innych skarg – ugody i decyzja z dnia 9 września 2021 roku o skreśleniu skarg z listy;

Fiećko przeciwko Polsce (skarga nr 30197/20) – ugoda i decyzja z dnia 9 września 2021 roku o skreśleniu skargi z listy ;

Matyszczuk przeciwko Polsce (skarga nr 26065/19) i 2 inne skargi – deklaracje jednostronne i decyzja z dnia 9 września 2021 roku o skreśleniu skarg z listy;

Półtorak przeciwko Polsce (skarga nr 25106/19) i 4 inne skargi – ugody i decyzja z dnia 9 września 2021 roku o skreśleniu skarg z listy ;

Słowiński przeciwko Polsce (skarga nr 26413/19) i 4 inne skargi – deklaracje jednostronne i decyzja z dnia 9 września 2021 roku o skreśleniu skarg z listy.

W sprawie Babiński przeciwko Polsce (skarga nr 10635/20) skarżący zarzucił naruszenie art. 5 ust. 3 Konwencji w związku z długością stosowania wobec niego tymczasowego aresztowania. Skarżący został aresztowany w grudniu 2015 roku pod zarzutem uprowadzenia i nielegalnego posiadania broni. Tymczasowe aresztowanie stosowano wobec niego przez okres ponad 5 lat.

Trybunał otrzymał podpisane przez strony oświadczenia o ugodzie, na mocy których skarżący zgodził się na zrzeczenie się wszelkich dalszych roszczeń przeciwko Polsce w odniesieniu do faktów stanowiących podstawę skargi, a Rząd zobowiązał się do zapłaty kwoty 6500 euro. W związku z zawartą przez strony ugodą Trybunał skreślił skargę z listy spraw zgodnie z art. 39 Konwencji.

Mając na uwadze podobny przedmiot skarg, Trybunał rozpoznał sprawę Czeredys przeciwko Polsce (skarga nr 26589/19) łącznie z 6 innymi skargami. Wszystkie sprawy dotyczyły zarzutu naruszenia art. 6 ust. 1 Konwencji ze względu na przewlekłość postępowań karnych oraz art. 13 Konwencji z uwagi na brak lub nieadekwatną wysokość zadośćuczynień zasądzonych z tego tytułu.

Rząd złożył deklaracje jednostronne w celu rozwiązania kwestii podniesionych w przedmiotowych skargach. Zwrócił się ponadto do Trybunału o wykreślenie skarg z listy zgodnie z art. 37 ust. 1 lit. c Konwencji. W każdej sprawie Rząd przyznał, że miało miejsce naruszenie art. 6 ust. 1 Konwencji z powodu nadmiernej długości postępowania, jak również naruszenie art. 13 Konwencji z powodu braku skutecznego środka odwoławczego i zaoferował wypłatę skarżącym zadośćuczynień w wysokości od 2115 euro do 7410 euro.

W następstwie zgody skarżących na warunki złożonych przez Rząd deklaracji, Trybunał uznał, że sprawy powinny być traktowane jako rozstrzygnięte w drodze zawartej pomiędzy stronami ugody i skreślił skargi z listy spraw zgodnie z art. 39 Konwencji.

W sprawie Fiećko przeciwko Polsce (skarga nr 30197/20) skarżący zarzucił naruszenie art. 5 ust. 3 Konwencji w związku z nadmierną długością stosowania tymczasowego aresztowania. W momencie zakomunikowania skargi Rządowi wobec skarżącego stosowano tymczasowe aresztowanie przez ponad 4 lata. Trybunał otrzymał podpisane przez strony oświadczenia o ugodzie, na mocy których skarżący zgodził się na zrzeczenie się wszelkich dalszych roszczeń przeciwko Polsce w odniesieniu do faktów stanowiących podstawę skargi, a Rząd zobowiązał się do zapłaty kwoty 6500 euro. W związku z zawartą przez strony ugodą Trybunał skreślił skargę z listy spraw zgodnie z art. 39 Konwencji.

Z uwagi na podobny przedmiot skarg Trybunał rozpoznał sprawę Matyszczyk przeciwko Polsce (skarga nr 26065/19) łącznie z dwiema innymi skargami. Wszystkie skargi dotyczyły zarzutu naruszenia art. 6 ust. 1 Konwencji ze względu na przewlekłość postępowań karnych oraz art. 13 Konwencji z uwagi na brak lub nieadekwatną wysokość zadośćuczynień zasądzonych z tego tytułu.

Rząd złożył deklaracje jednostronne w celu rozwiązania kwestii podniesionych w przedmiotowych skargach. Zwrócił się ponadto do Trybunału o wykreślenie skarg z listy zgodnie z art. 37 ust. 1 lit. c Konwencji. W każdej sprawie Rząd przyznał, że miało miejsce naruszenie art. 6 ust. 1 Konwencji z powodu nadmiernej długości postępowania, jak również naruszenie art. 13 Konwencji z powodu braku skutecznego środka odwoławczego i zaoferował wypłatę skarżącym zadośćuczynień w wysokości od 3325 euro do 7155 euro.

Trybunał wskazał, że istnieje jasne i obszerne orzecznictwo, dotyczące skarg związanych z nadmierną długością postępowań cywilnych i karnych oraz brakiem skutecznego środka odwoławczego. Pomimo że Trybunał nie otrzymał od skarżących odpowiedzi akceptujących warunki deklaracji jednostronnych, uwzględniając przyznanie naruszeń zawarte w deklaracjach Rządu, jak również proponowane kwoty zadośćuczynienia - które są zgodne z kwotami zasądzonymi w podobnych sprawach - Trybunał uznał, że dalsze rozpatrywanie skarg nie jest uzasadnione i skorzystał z prawa do wykreślenia skarg z listy spraw zgodnie z art. 37 ust. 1 lit. c Konwencji.

Mając na uwadze podobny przedmiot skarg, Trybunał rozpoznał sprawę Półtorak przeciwko Polsce (skarga nr 25106/19) łącznie z 4 innymi skargami. Wszystkie skargi dotyczyły zarzutu naruszenia art. 6 ust. 1 Konwencji ze względu na przewlekłość postępowań cywilnych oraz art. 13 Konwencji z uwagi na brak lub nieadekwatną wysokość zadośćuczynień zasądzonych z tego tytułu.

Rząd złożył deklaracje jednostronne w celu rozwiązania kwestii podniesionych w przedmiotowych skargach. Zwrócił się ponadto do Trybunału o wykreślenie skarg z listy zgodnie z art. 37 ust. 1 lit. c Konwencji. W każdej sprawie Rząd przyznał, że miało miejsce naruszenie art. 6 ust. 1 Konwencji z powodu nadmiernej długości postępowania, jak również naruszenie art. 13 Konwencji z powodu braku skutecznego środka odwoławczego i zaoferował wypłatę skarżącym zadośćuczynień w wysokości od 1200 euro do 8673 euro.

W następstwie zgody skarżących na warunki złożonych przez Rząd deklaracji Trybunał uznał, że sprawy powinny być traktowane jako rozstrzygnięte w drodze zawartej pomiędzy stronami ugody i skreślił skargi z listy spraw zgodnie z art. 39 Konwencji.

Mając na uwadze podobny przedmiot skarg, Trybunał rozpoznał sprawę Słowiński przeciwko Polsce (skarga nr 26413/19) łącznie z 4 innymi skargami. Wszystkie skargi dotyczyły zarzutu naruszenia art. 6 ust. 1 Konwencji ze względu na przewlekłość postępowań cywilnych oraz art. 13 Konwencji z uwagi na brak lub nieadekwatną wysokość zadośćuczynień zasądzonych z tego tytułu.

Rząd złożył deklaracje jednostronne w celu rozwiązania kwestii podniesionych w przedmiotowych skargach. Zwrócił się ponadto do Trybunału o wykreślenie skarg z listy zgodnie z art. 37 ust. 1 lit. c Konwencji. W każdej sprawie Rząd przyznał, że miało miejsce naruszenie art. 6 ust. 1 Konwencji z powodu nadmiernej długości postępowania, jak również naruszenie art. 13 Konwencji z powodu braku skutecznego środka odwoławczego i zaoferował wypłatę skarżącym zadośćuczynień w wysokości od 1980 euro do 2964 euro.

Trybunał wskazał, że istnieje jasne i obszerne orzecznictwo, dotyczące skarg związanych z nadmierną długością postępowań cywilnych i karnych oraz brakiem skutecznego środka odwoławczego. Pomimo że Trybunał nie otrzymał od skarżących odpowiedzi akceptujących warunki deklaracji jednostronnych, uwzględniając przyznanie naruszeń zawarte w deklaracjach Rządu, jak również proponowane kwoty zadośćuczynienia - które są zgodne z kwotami zasądzonymi w podobnych sprawach - Trybunał uznał, że dalsze rozpatrywanie skarg nie jest uzasadnione i skorzystał z prawa do wykreślenia skarg z listy spraw zgodnie z art. 37 ust. 1 lit. c Konwencji

Decyzja opublikowana w dniu 7 października 2021 roku w sprawie:

Stokłosa przeciwko Polsce (skarga nr 68562/14) - decyzja z dnia 14 września 2021 roku o niedopuszczalności skargi.

W sprawie Stokłosa przeciwko Polsce (skarga 68562/14) skarżący podniósł zarzut naruszenia art. 8 (prawo do poszanowania życia prywatnego) i art. 13 (prawo do skutecznego środka odwoławczego) w związku z oddaleniem jego pozwu o ochronę dóbr osobistych przeciwko sędziemu, który w czasie rozprawy karnej podał, jaka choroba uniemożliwiła skarżącemu stawiennictwo.

W ocenie Trybunału doszło do ingerencji w prawo skarżącego do poszanowania jego życia prywatnego, jednak była ona zgodna z prawem, miała na celu zapewnienie sprawności postępowania i była dokonana w interesie pozostałych jego uczestników – zatem dokonano jej w celu ochrony porządku i ochrony praw i wolności innych osób, a także była konieczna w społeczeństwie demokratycznym, albowiem skarżący uprzednio wielokrotnie uniemożliwiał prowadzenie postępowania, przedkładając kolejne zaświadczenia lekarskie, zaś opinia biegłego, którą uzyskał sąd, stwierdzała, że stan zdrowia skarżącego był ogólnie dobry i był on zdolny do udziału w postępowaniu. Ponadto Trybunał wskazał, że to skarżący powołał się na niemożność stawiennictwa z powodu choroby i obrońca skarżącego, przewidując możliwość weryfikacji zaświadczenia lekarskiego, mógł złożyć wnioski o rozpoznanie sprawy w tym zakresie z wyłączeniem jawności.

W związku z powyższym Trybunał uznał skargę w zakresie art. 8 Konwencji za oczywiście niezasadną i stwierdził, że jest ona niedopuszczalna. W konsekwencji skarga w zakresie art. 13 została uznana za niezgodną z postanowieniami Konwencji i również uznana za niedopuszczalną.

Decyzja opublikowana w dniu 14 października 2021 roku w sprawie:

Winiarczyk przeciwko Polsce (skarga nr 13774/18) – decyzja z dnia 23 września 2021 roku o skreśleniu skargi z listy.

Decyzje opublikowane w dniu 28 października 2021 roku w sprawach:

Chliborób przeciwko Polsce (skarga nr 60797/17) i 5 innych skarg – deklaracje jednostronne i decyzja z dnia 7 października 2021 roku o skreśleniu skarg z listy;

Florian przeciwko Polsce (skarga nr 57535/19) - decyzja z dnia 7 października 2021 roku o skreśleniu skargi z listy;

Zuchniewicz przeciwko Polsce (skarga nr 57759/19)- decyzja z dnia 7 października 2021 roku o skreśleniu skargi z listy.

Mając na uwadze podobny przedmiot skarg, Trybunał rozpoznał sprawę Chliborób przeciwko Polsce (skarga nr 60797/17) łącznie z 5 innymi skargami. We wszystkich sprawach skarżący podnieśli zarzut naruszenia art. 6 ust. 1 Konwencji ze względu na przewlekłość postępowania oraz art. 13 Konwencji z uwagi na brak skutecznego środka odwoławczego w prawie krajowym. Rząd złożył deklaracje jednostronne, w których przyznał, że doszło do naruszenia art. 6 ust. 1 oraz art. 13 Konwencji oraz zobowiązał się do wypłacenia skarżącym kwot od 5 300 zł do 17 780 zł tytułem zadośćuczynienia.

Trybunał wskazał, że istnieje jasne i obszerne orzecznictwo, dotyczące skarg związanych z nadmierną długością postępowań cywilnych i karnych oraz brakiem skutecznego środka odwoławczego. Pomimo że Trybunał nie otrzymał od skarżących odpowiedzi akceptujących warunki deklaracji jednostronnych, uwzględniając przyznanie naruszeń zawarte w deklaracjach Rządu, jak również proponowane kwoty zadośćuczynienia - które są zgodne z kwotami zasądzonymi w podobnych sprawach - Trybunał uznał, że dalsze rozpatrywanie skarg nie jest uzasadnione i skorzystał z prawa do wykreślenia skarg z listy spraw zgodnie z art. 37 ust. 1 lit. c Konwencji.

Decyzja opublikowana w dniu 18 listopada 2021 roku w sprawie:

Stolarczyk przeciwko Polsce (skarga nr 18451/16) – decyzja z dnia 12 października 2021 roku o niedopuszczalności skargi.

W sprawie Stolarczyk przeciwko Polsce (skarga nr 18451/16) skarżący podniósł zarzut naruszenia art. 8 Konwencji (prawo do poszanowania życia prywatnego) w związku z odmową przyznania mu urlopu okolicznościowego w celu uczestniczenia w pogrzebie babci.

W ocenie Trybunału wnioski skarżącego o urlop okolicznościowy zawierały wyłącznie datę pogrzebu oraz informację, że skarżący chciał otrzymać urlop okolicznościowy we wskazanych dniach, nie precyzując dalej żadnych wydarzeń poza pogrzebem, które miały mieć miejsce w tym okresie. Trybunał potwierdził, że skarżący otrzymał urlop okolicznościowy na dzień pogrzebu babci pod eskortą strażnika więziennego.

Trybunał zauważył, że po pierwsze artykuł 8 Konwencji nie gwarantuje osobie pozbawionej wolności bezwarunkowego prawa do opuszczenia zakładu karnego w celu wzięcia udziału w pogrzebie krewnego. Po drugie ocena merytoryczna każdego wniosku należy do władz krajowych. Ponadto Trybunał zauważa, że ingerencja, która została oparta na art. 141a § 1 Kodeksu karnego wykonawczego z 1997 roku, była „zgodna z prawem” i może być uznana za będącą w interesie „bezpieczeństwa publicznego” lub „zapobiegania zakłóceniom porządku publicznego lub przestępczości”. Trybunał skłonił, że w szczególnych okolicznościach niniejszej sprawy decyzja władz nie przekroczyła marginesu oceny pozostawionego pozwanemu Państwu i była „konieczna w społeczeństwie demokratycznym”, ponieważ odpowiadała pilnej potrzebie społecznej i była proporcjonalna do zgodnych z prawem celów.

W związku z powyższym Trybunał uznał skargę w zakresie art. 8 Konwencji za oczywiście niezasadną i stwierdził, że jest ona niedopuszczalna. Z powyższych powodów skarga ta została odrzucona zgodnie z Artykułem 35 ust. 3 (a) i 4 Konwencji.

Decyzje opublikowane w dniu 2 grudnia 2021 roku w sprawach:

Fąfara przeciwko Polsce (skarga nr 60136/13) - decyzja z dnia 9 listopada 2021 roku o niedopuszczalności skargi;

Goliasz przeciwko Polsce (skarga nr 52503/17) - decyzja z dnia 10 listopada 2021 roku o skreśleniu skargi z listy zgodnie z art. 37 ust. 1 lit. a Konwencji;

Kordziński przeciwko Polsce (skarga nr 35815/18) – decyzja z 10 listopada 2021 roku o skreśleniu skargi z listy zgodnie z art. 37 ust. 1 lit. a Konwencji;

Ordak przeciwko Polsce (skarga nr 3020/20) - decyzja z dnia 10 listopada 2021 roku o niedopuszczalności skargi.

W sprawie Fąfara przeciwko Polsce (skarga nr 60136/13) skarżący podniósł zarzut naruszenia art. 6 ust. 1 i 3 lit. c Konwencji z uwagi na nierzetelność postępowania zakończonego ostatecznie jego skazaniem poprzez brak udzielenia pomocy prawnej na początkowym etapie postępowania oraz art. 6 ust. 2 Konwencji, z uwagi na publikację przez lokalną prasę artykułu zawierającego stwierdzenie, że zamordował on K.K.

W sprawie tej Rząd stwierdził, że skarżący od początku postępowania był świadomy swojego prawa do pomocy adwokata. Został poinformowany na piśmie o przysługujących mu prawach i podpisał odpowiednie dokumenty. Jednakże, pomimo poinformowania o przysługujących mu prawach, nie

zgłosił woli skorzystania z pomocy adwokata, co więcej zrzekł się prawa do zachowania milczenia lub korzystania z pomocy adwokata w sposób jasny. Rząd podkreślił, że początkowe przyznanie się skarżącego do winy pod nieobecność adwokata nie było jedyną podstawą jego skazania. Pokreślił również, że przebieg wydarzeń przedstawiony przez skarżącego podczas jego wstępnego przesłuchania został potwierdzony dowodami zebranymi w trakcie śledztwa.

Trybunał wskazał, że oceniając kwestię czy skarżący był w stanie skorzystać ze swojego prawa do pomocy adwokata, bada w szczególności, czy skarżący jednoznacznie i celowo zrzekł się swoich praw wynikających z art. 6 Konwencji (zob. wyrok Trybunału z dnia 31 marca 2009 roku w sprawie Płonka przeciwko Polsce, nr skargi 20310/02 oraz wyrok Trybunału z dnia 23 marca 2010 roku w sprawie Hakan Duman przeciwko Turcji, nr skargi 28439/03).

Trybunał stwierdził, że rzetelność procesu skarżącego nie została nieodwracalnie naruszona. Ponadto zauważył, że w świetle całego materiału będącego w jego posiadaniu oraz w zakresie, w jakim zaskarżone sprawy należą do jego kompetencji, nie spełniają one kryteriów dopuszczalności określonych w art. 35 ust. 1 Konwencji ani nie ujawniają jakichkolwiek znamion naruszenia praw i wolności zawartych w Konwencji lub jej Protokołach. W związku z powyższym Trybunał uznał skargę w zakresie art. 6 ust. 1 i 3 lit. c oraz art. 6 ust. 2 Konwencji za oczywiście bezzasadną i stwierdził, że jest ona niedopuszczalna. Z powyższych powodów skarga ta została odrzucona zgodnie z Artykułem 35 ust. 1, 3 (a) i 4 Konwencji.

W sprawie Ordak przeciwko Polsce (skarga nr 3020/20) skarżący podniósł zarzut naruszenia art. 5 ust. 3 Konwencji z uwagi na niezasadnie długie stosowanie wobec niego tymczasowego aresztowania, tj. przez łączny okres 3 lat 5 miesięcy i 9 dni.

W sprawie tej strony zawarły ugodę. Rząd przyznał, że doszło do naruszenia ww. przepisu Konwencji oraz zobowiązał się do wypłacenia skarżącemu kwoty 4 600 euro tytułem zadośćuczynienia.

Trybunał zatwierdził powyższą ugodę uznając, że jej warunki są zgodne z przepisami Konwencji i jej protokołów i przyznał skarżącemu kwotę 4 600 euro stwierdzając jednocześnie, że dalsze rozpatrywanie skargi nie jest uzasadnione. Skarga została skreślona z listy spraw zgodnie z art. 39 Konwencji.

Decyzja opublikowana w dniu z 9 grudnia 2021 roku w sprawie:

S.-H. przeciwko Polsce (skargi nr 56846/15 i 56849/15) – decyzja z dnia 16 listopada 2021 roku o niedopuszczalności skarg.

Decyzje opublikowane w dniu z 16 grudnia 2021 roku w sprawach:

Waszecki przeciwko Polsce (skarga nr 44745/19) – ugoda i decyzja z dnia 25 listopada 2021 roku o skreśleniu skargi z listy;

Strzałkowski przeciwko Polsce (skarga nr 18169/20) - ugoda i decyzja z dnia 25 listopada 2021 roku o skreśleniu skargi z listy;

W sprawie Waszecki przeciwko Polsce (skarga nr 44745/19) skarżący podniósł zarzut naruszenia art. 5 ust. 3 Konwencji z uwagi na długotrwałe stosowanie wobec niego tymczasowego aresztowania, tj. przez łączny okres 4 lat i 4 miesięcy. Strony zawarły ugodę. Rząd przyznał, że doszło do naruszenia ww. przepisu Konwencji oraz zobowiązał się do wypłacenia skarżącemu kwoty 5 720 euro tytułem zadośćuczynienia. Trybunał zatwierdził powyższą ugodę uznając, że jej warunki są zgodne z przepisami Konwencji i jej protokołów i przyznał skarżącemu kwotę 5 720 euro stwierdzając jednocześnie, że dalsze rozpatrywanie skargi nie jest uzasadnione. Skarga została skreślona z listy spraw zgodnie z art. 39 Konwencji.

W sprawie Strzałkowski przeciwko Polsce (skarga nr 18169/20) skarżący podniósł zarzut naruszenia art. 8 Konwencji z uwagi na odmowę udzielenia mu urlopu okolicznościowego na udział w uroczystości chrztu i komunii świętej córki. Strony zawarły ugodę. Rząd przyznał, że doszło do naruszenia ww. przepisu Konwencji oraz zobowiązał się do wypłacenia skarżącemu kwoty 1 800 euro tytułem zadośćuczynienia. Trybunał zatwierdził powyższą ugodę uznając, że jej warunki są zgodne z przepisami Konwencji i jej protokołów i przyznał skarżącemu kwotę 1 800 euro stwierdzając jednocześnie, że dalsze rozpatrywanie skargi nie jest uzasadnione. Skarga została skreślona z listy spraw zgodnie z art. 39 Konwencji.

Wszystkie powyższe orzeczenia Trybunału są dostępne w języku angielskim albo francuskim w bazie orzeczniczej Trybunału (<https://hudoc.echr.coe.int>), zaś wyroki w sprawach polskich dodatkowo umieszczone są w bazie przetłumaczonych na język polski orzeczeń Trybunału na stronie Ministerstwa Sprawiedliwości (<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc>).

POZOSTAŁE INFORMACJE

Skrócenie terminu na wniesienie skargi do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka do 4 miesięcy

W związku z wejściem w życie w dniu 1 lutego 2022 roku art. 4 Protokołu nr 15 do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka termin na wniesienie skargi do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka ulega skróceniu z 6 do 4 miesięcy od daty ostatecznego krajowego orzeczenia, wydanego w ramach wyczerpania krajowych środków odwoławczych. Nowy czteromiesięczny termin będzie miał zastosowanie wyłącznie do skarg, w których ostateczne orzeczenie krajowe zostało wydane w dniu 1 lutego 2022 roku albo po tej dacie. Zmiana terminu została przyjęta przez wszystkie 47 państw członkowskich Rady Europy w związku z ratyfikacją Protokołu nr 15 do Konwencji.